

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 3 marca 2022 r.

PS-II.431.1.1.2022

Szanowna Pani
Anna Dziombowska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Lidzbarku
ul. Jeleńska 26
13-230 Lidzbark

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku (ul. Jeleńska 26, 13-230 Lidzbark; NIP : 571-10-34-728; REGON : 002711567).

W okresie objętym kontrolą, a także w czasie prowadzenia kontroli, wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku nadzorowała Pani Anna Dziombowska pełniąca funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku od dnia 1 czerwca 2016 roku.

(dowód: akta kontroli: 19)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu,
- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 stycznia 2022 roku nr FK-IV.0030.1.2022 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

Marcin Taciak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego – członek zespołu,
- legitymacja służbowa nr 54/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 stycznia 2022 roku nr FK-IV.0030.2.2022 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

(dowód: akta kontroli: 10, 11)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 10 stycznia 2022 roku do 21 stycznia 2022 roku. Odnotowano ją pod pozycją 5 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

(dowód: akta kontroli: 32)

Kontrola prowadzona była w trybie zdalnym tj. bez osobistej obecności kontrolerów w siedzibie jednostki kontrolowanej, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych.

Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymacje służbowe kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie zdalnym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.1.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r., poz. 135) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2020 roku oraz I, II i III kwartał 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **401 592,12 zł (1 044 świadczeń)**.
2. Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) - wynosiła **148 875,44 zł**, co stanowiło **37,07 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło **3 943 426,47 zł**, z tytułu odsetek **1 504 161,06 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowiło:
  - **5 138,55 zł** - w IV kwartale 2020 roku;
  - **27 475,82 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2020 roku.
5. Na podstawie informacji przekazanych przez jednostkę kontrolowaną ustalono, że na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych Gminy Lidzbark Ośrodek otrzymał w 2020 r. i 2021 r. łącznie kwotę 70 959,00 zł. Ośrodek poinformował, że nie może wyodrębnić z przekazanych środków wysokości środków wynikających

z uzyskanego dochodu w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 21, 33)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Lidzbark liczy 14 110 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Lidzbarka.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Burmistrza Lidzbarka zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze uchwały Nr X/89/15 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

Statut jednostki w § 7 pkt 3 określał, że Ośrodek realizuje zadania własne Gminy i zadania zlecone Gminie w szczególności na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzony Zarządzeniem Nr 6/2020 Dyrektora MOPS w Lidzbarku z dnia 20 listopada 2020 r. sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku.

Regulamin ten określał w § 5, iż Ośrodek działa m.in. na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 14)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lidzbarku za realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odpowiedzialny był Referat Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Zadania objęte kontrolą nadzorowane były bezpośrednio przez Dyrektora Ośrodka i wykonywane przez dwóch pracowników merytorycznych - zatrudnionych na stanowisku referenta świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy realizujący kontrolowane zadania posiadali aktualne zakresy czynności.

Zastępca Dyrektora Ośrodka oraz pracownicy merytoryczni posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Lidzbarka do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia

postępować i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą jeden z pracowników wykonujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał sporządzony wykaz odbytych szkoleń oraz przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 14, 19)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Ośrodka wynika, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku znajduje się pod adresem ul. Jeleńska 26, 13 – 230 Lidzbark. Ośrodek usytuowany jest w budynku stanowiącym własność Urzędu Gminy. Ośrodek zajmuje 18 pomieszczeń biurowych, w tym jedno pomieszczenie znajdujące się na parterze, które zajmują pracownicy funduszu alimentacyjnego. Przed wejściem do budynku oraz wewnątrz nie ma barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. Budynek posiada windę osobową. Osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich mają możliwość skorzystania z podjazdu do budynku.

Na parterze budynku znajdują się 2 biura przystosowane do indywidualnych rozmów z klientami. Stanowiska pracy wyposażone są w niezbędny sprzęt i odrębne urządzenia komputerowe.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku poinformował, że wywiady alimentacyjne z dłużnikami i przyjmowanie oświadczeń majątkowych przeprowadzane są w odrębnym pomieszczeniu Ośrodka. W pomieszczeniu podczas przeprowadzania wywiadu znajduje się pracownik, który przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz dłużnik. Wywiady przeprowadzane są z zachowaniem poufności oraz zasad ochrony danych osobowych dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 18, 20)

Z przedstawionej kontrolującą dokumentacji wynika, że MOPS w Lidzbarku ma wykupioną licencję z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi m.in. Funduszu Alimentacyjnego. Dyrektor Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli : 18)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do sześciu biur, tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów – od 13 października 2009 r.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej - od 29 październik 2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. - od 27 lipca 2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. - od 11 sierpnia 2015 r.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych KIDT – od 23 września 2016 r.
6. Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej (Mbig Bisnode) - od dnia 25 sierpnia 2021 r.

Dyrektor Ośrodka poinformował, że informacje do biur informacji gospodarczej przesyłane są dwa razy w miesiącu. Zgodnie z obowiązkiem zgłaszania informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych Zastępca Dyrektora Ośrodka oraz pracownicy merytoryczni posiadają upoważnienia do przekazywania informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego na potrzeby ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 18, 19)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 18)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku prowadził:

- **75 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzje przyznające).

W kontrolowanym okresie przeprowadzono **1 postępowanie** dotyczące odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, **8 postępowań** dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz **1 postępowanie** dotyczące ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem.

(dowód: akta kontroli: 19)

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku podejmował działania wobec **89** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **54** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Lidzbarka ,

- **35** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W stosunku do 14 dłużników alimentacyjnych, nie można było określić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 14)

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lidzbarku nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 24)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **10** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawę** związaną ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w której prowadzono postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1 sprawę** związaną z ustaleniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu,
- **3 sprawy** związane z uznaniem dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 17, 34-37)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Lidzbarka;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 17, 38, 39)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybiecie o charakterze powtarzalnym tj.:**

1. W **10 przypadkach**, co stanowiło **100,00 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie wskazano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lidzbarku jako organ administracji publicznej wydający decyzje. Zgodnie z art. 12 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 10 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.

Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego tj. Burmistrza Lidzbarka, natomiast upoważniony pracownik powinien je podpisać jako osoba działająca z upoważnienia Burmistrza.

Dotyczy decyzji: RFA.530.9.2.2021, RFA.530.39.1.2020.2021, RFA.530.20.1.2020.2021, RFA.530.8.1.2020.2021, RFA.530.13.1.2020.2021, RFA.530.52.1.2020.2021, RFA.530.38.2.2020.2021, RFA.531.341.1.1.2021, RFA.531.305.7.1.2020.2021, RFA.531.317.7.1.2021.

(dowód: akta kontroli: 34-37)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- **uchybiecie, które miało negatywny wpływ na kontrolowaną działalność, tj.:**

1. W **4 przypadkach**, co stanowiło **40,00 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (10), w aktach postępowań dotyczących przyznania i odmowy przyznania świadczeń alimentacyjnych stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia daty wpływu dokumentów będących uzupełnieniem do złożonego wniosku o przyznanie świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 34, 35)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybiecia – na dzień rozpoczęcia kontroli - skutkowały negatywnie dla organu prowadzącego postępowania administracyjne w związku z brakiem możliwości kontroli terminowości wywiązania się przez stronę z konieczności uzupełnienia dokumentacji warunkującej przyznanie świadczenia.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Dyrektora MOPS nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Wskazywanie w decyzjach administracyjnych – Burmistrza Lidzbarka - jako organu administracji publicznej wydającego decyzję administracyjną,
2. Dokumentowanie daty wpływu dokumentów będących uzupełnieniem postępowań dotyczących przyznania świadczeń alimentacyjnych.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**